

Tuviken 2020-2022

Länsstyrelsen i Gotlands län | 010-2239276 | daniel.nygren@lansstyrelsen.se

Tuviken | Region Gotland | HARO 117/118

Karta: Tuviken 1891. Lantmäteriet

Projektområde

Tuviken är en före detta havsvik som historiskt sett har varit ett viktigt lekområde för gädda. Idag är Tuviken ombildad till våtmark, men är i princip helt igenväxt. Under årens lopp har släke ansamlats i viken varför strandlinjen flyttats utåt i havet. Släken fungerar som dämme och bromsar vattnets väg mot havet, samtidigt som den hindrar fiskar att nå våtmarken. Dessa saker sammantaget medför att gädda och abborre ej längre kan leka i Tuviken. Mellan strandlinjen och de mer igenväxta delarna av Tuviken finns en strandnära extensiv betesmark. Vid högt vattenflöde översvämmas denna mark och avvattnas genom ett diffust och igenväxt vattendrag. Den strandnära betesmarken har potential att utgöra en mycket bra lekplats för gädda och abborre, förutsatt att fiskarna kan nå området, att vattnet står kvar där något längre och att det ej växer till mer.

Orsak till åtgärder

Det är många bidragande orsaker till att Tuviken vuxit igen, några av orsakerna är bland annat uppströms förstörda våtmarker, ökat kvävenedfall och utebliven betesdrift. En annan mycket starkt bidragande orsak är organiskt material från Östersjön som under åren har ansamlats i viken. Idag har gäddor och abborrar helt upphört att leka i Tuviken. Eftersom den strandnära betesmarken under våren översvämmas har den potential att fungera som reproduktionslokal för gädda och abborre. Genom åtgärder där vattnet står kvar längre tid under vår och försommar, samt genom att definiera ett vattendrag för uppvandrande fisk, kan Tuviken återigen förhoppningsvis fungera som ett kustnära lekområde för fisk.

Länsstyrelserna

Vad vi vill förbättra

Vi vill att vattnet ska stå lite högre under vår och försommar i den strandnära betesmarken. Vi vill skapa ett vattendrag där uppvandrande fiskar kan nå den översvämmade betesmarken. Vi vill hindra den strandnära marken från att växa igen mer. Målet är att del av Tuviken återigen ska bli en plats för gädda och abborre att leka i och därmed bidra till ökad rekrytering av dessa arter.

Vi förväntar oss att åtgärderna ger:

- Återskapad lekplats för gädda och sannorlikt även abborre.
- Ökad rekrytering av gädda och sannorlikt även abborre.
- Följdeflekter som gynnar Östersjön, exempelvis ökad predation av småfisk vilket gynnar djurplankton, vilket i sin tur reducerar växtplanktonen och följaktligen även övergödningen.

Planerade åtgärder och aktiviteter

I planeringsarbetet ingår att förankra åtgärder, söka nödvändiga tillstånd och upphandla material och tjänster. Utformningen av de faktiska åtgärderna kommer avvägas mot andra intressen. Totalt berörs ett drygt två hektar stort våtmarksområde.

De aktiviteter som planeras är:

- Projektering, förankring, tillståndsansökan och upphandling av tjänster.
- Anläggande av vallar för att dämna våtmarken och leda vattnet mot ett definierat vattendrag.
- Gräva ett meandrande vattendrag för att förbinda våtmarken med havet och för att bromsa vattnet i dess väg mot havet.
- Stängsla in våtmarken och införa ett tidigare och högre betestryck för att hålla igenväxningen borta.
- Förbättra hydromorfologin i det nyskapade vattendraget.
- Vid behov slå våtmarken för att hålla igenväxningen borta.
- Eventuellt anlägga ett reglerbart dämme som avvattnar våtmarken.
- Uppföljning av åtgärderna.

Planerad uppföljning

Initialt kommer uppföljningen bestå av att undersöka om vattnet faktiskt står högre under vår och försommar, om det meandrande vattendraget fungerar som tänkt samt om betestrycket håller igenväxningen borta. Uppföljning av eventuell lek kommer att ske genom elfiske som påbörjas tidigast 2022.

I samverkan med

Extern samverkan kommer att ske med Sportfiskarna, berörda fastighetsägare samt djurhållare. Intern samverkan kommer att ske med Naturvårdsenheten.

Länkar

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.2e0f9f621636c844027179db/1527679264472/Austerrum%20SE0340161.pdf>